

FOGLALAT: Magyar és Erdélyország (kinevezések, a vasmezei tisztújítás folytatása; révkomáromi hangverseny a vízkárosultak számára; budapesti napló: magyar színházi előadások, Miesbach Aloiz Pesten nagy téglavetőt állít fel; a legnagyobb áradásokkor dunavízállás; dunai gőzhajózás; különféle: Győr város tanácsa általi megtiszteltetések Bécsben a győri új püspöknek, Vurum, Szepesi és Barkóczy püspökök; főhg nádorné ajándéka az irtalmas szerzetesek számára; Erzsebet erd. város rendelete a szegények biztosítása ügyében, az olmtúzi ökörvásár, a gyapjútári egyesület Pesten;) Amerika (Joinville hgt Washingtonból Ujyorkba várják; újabb javaslat a brit és északamerikaiak közti határtilongás tárgyában;) Portugália. Spanyolország (hírek a harcztérrel; Miraflores marq. Londonban a három hatalmasság képviselőivel alkudozásba fog éreszkedni; a kormány és cortes egyesülten a baski és navarrai tartományokat ügyekeznek lecsendesíteni;) Anglia (Sun véleménye a francziáknak Tunis ellenében helyzetéről; számos kérelemnyújtás az alsóházban; nepevelés Angliában elhanyagolva; Franciaország (a követ- és pártkamra vasutakról tanácskozik;) Németország Belgium, Schweiz, Dánia, Gabonaár, Lotto és Pénzkelet.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Ó cs. s ap. kir. fősége f. é. majus 16iki határozatában Nemes János gr. cs. kamarást s háromszéki szolgabíró felső Fehérmegye főispánjává; maj. 30iki rendeletében Bánffy Miklós b. alsó fehérmegyei főispánhelyettest ugyanazon megye valóságos főispánjává; végre június 5kén Pálffy József tiszántúli kerületi tábla elnökét díjmenten udv. tanácsossá nevezni méltóztatott. W. Z.

A vasmezei tisztújítás folytatása: főjegyző lett Bertha Antal, al: Bezeredy László és Szabó Miklós; főadószedő, hadi: Bárdossy László, házi: Hodászy Ignác; főügyvéd: Kamondy Lajos, al: Berzsenyi Miklós és Istóczy Antal; számvevő: Hetey István; levéltárnok: Orczy Imre; a szombathelyi járásban fősz.b. Radó Lajos, al: Iván Sámuel s Polányi János; esküttek: Zugó Ignác, Guari Miklós s Kéthelyi Mihály; a körmenyben fősz.b.: Zarka Sándor, al: Herovics János s Noszalopy Sándor; esküttek: Akacs Mihály, Cheh Sándor és Szöllösy János; községiben fősz.b.: Chernel Gusztáv, al: Tóth Sándor és Seper Lajos; esküttek: Takács Lajos, Czvitkovics Károly s Eöry Imre; kemenesaliban fősz.b.: Márton István, al: Balogh Antal s Boda János; esküttek: Doktorics Pál, Hetey Imre s Farkas Károly; németújváriiban fősz.b.: Széll Kristóf, al: Tóth Pál s Laky György; esküttek: Zarka János, Nyul János s Boros Imre; tótságiiban fősz.b.: Kőszeghy Antal, al: Augusztich Sándor és Lippich Boldizsár; esküttek: Augusztich János, Gombossy Ignác és Augusztich Lajos.

Rév-Komárom, jun. 22kén: Valamint honunk egyéb vidékeit, ugy környékünk us lelki fiait is forró vagy lelkesíti a Duna árja által károsultak fölségelésére. E jótékony cél végett Csúzy Károly bíró, maga is jeles hangsz. lex én fáradhatlan munkálata által rövid idő alatt egy olly hangsz. egyesület alakította, melly az ő személyes igazgatása alatt f. h. 18kán, midőn épen közgyűléskor nagy számban összesereglett RRdeink jelenlétükkel élénkíték városunkat, a megye nagyobb termében Eszterházy Miklós gr. tatai udvari hangsz. kara segéd-eszközésével itt nagy hangversenyt ada egy pengő forint bementi díj mellett. E hangversenyt szeretett örökös főispánunk is díszesíté jelenlétével, s némesak megyénkbeliek, hanem némely szomszéd megyékbul is olly számos hallgató gyűlt össze, hogy megyénk tagas terme majdszük vala befogadásukra. Az előadott darabok közül következők vonak leginkább a figyelmet s tetszést magokra: 1) Bellini Norma daljátékának előzenéje (Ouverture). 2) Egy magyar dal, s egy olasz aria, éneklék: Csúzy Marianna assz., Kuszik Kisassz. és Kálna János ur. 3) Egy nagy versenyző Rondeau Mayseedertől hegedű- s zongora-kísérettel, játszva Ghyezy Johanna assz. és Balogh Lőrincz tb. ur által. 4) Két havaskürti (Höfenberg) dal Prochul. Die Serrache der Eie Thalbergtől, éneklé Kálna János ur. 5) Zongora-verseny M. Webertől, a hangsz. kar kísérettel játszva Kern Amália kisassz. 6) Kettős dal Rossini Semiramiszából éneklék Csúzy Marianna assz. és Kálna János ur. 7) Hegedű-variációk egy magyar themáról Straubingertől, négy hegedű-kísérettel játszva Balogh Lőrincz ur. 8) Zongora-variációk sur deux a r s r u s s e s Thalbergtől játszva Ghyezy Johanna assz. E daraboknak ritka ügyességű előadása olly annyira nagyitá a köztetszést s örömet, hogy általános lón a taps s mezelegülés, mert valódi hangsz. ismerők sem tudák elhatározni: vajjon Ghyezy Johanna assz. tiszt. alispánnének remek játékát csodálják e, avagy Csúzy Marianna assz. ezüst hangján álmétkodjanak? vagy végre a mélyhatású s elragadó hegedűvonásoknak hódoljanak e, mellyekkel füleiket Balogh Lőrincz tb. ur elbájolá. Szinte méltó dícséretben részesült többi érdemes tagja is e szíves készséggel járuló egyesületnek a közjó-elősegelésre. Ide járult a segéd hangsz. karunk különös szorgalommal s pontossággal eszközölt munkálata, érdemes igazgatója Manner János ur ügyekezete által, ki hangsz. karostul faradságaért legkisebb jutalmat sem fogadott el, szerencsésjeének tartván olly jótékony cél elősegélhetését. E széplelkű törekvést (levonván a legszükségeseb költségeket) 307 pfg for. jutalm. azá, mit Csúzy Károly ur, másnap a megyebeli házi pénztárba lefizetett, minthogy az egyedül megyénk dunamelleki károsultinak fölségelésére vala szentelve a társaságtól. Még növekedendőbb vala e bevételi summa, ha a hangverseny-igazgató ur szándéka valószínű volt, t. i. ha e hangversenyt egy óráköz mulva táncmulatság követendé; de nem létezővén most városunkban e célra kényelmes és szabad rendelkezéstől függő közönséges táncsterem, a táncvigalomnak is elkelte maradni.

Budapesti napló. A nádorné ő cs. kir. fhgsége f. hó 25dikén esti 7^{1/2} órakor Nádor gőzösen visszaérkezék Bécsből, s üdvözlések közt kocsizott Budára, István fhg s Hermine fhgnő kíséretében. — A magyar színházban f. h. 26kán Udvarhelyi Miklós dalszínész és dalmű-rendező külön jutalmára „Vesta szüze“ nagy dalmű adaték először. Spontini ez örök ifjúságban viruló nagy műve minden tekintetben, de főleg a nagy gyakorlottságot kívánó számos recitativo miatt, fölötte nehéz, s e tekintetből feszült várakozással volt az egész igen nagyszámu közönség az iránt: mikép fog alig összeállított dalszínész személyzetünk e nehéz föl- adásnak megfelelni? s örömmel tapasztalható, hogy az előadást, mint egészet tekintve, az intézet erejéhez képest meglehetősen sikerültnek mondhamni, noha egyes részleci nem valának képesek a műismerőt egészen kielégíteni. A hangsz. kar ugyanis mindjárt az első jelenet kezdetén kis- sé megsiklott s elhagyá az éneklőket, mi a 2dik felvonásban is egy- szer megtörtént, s azt látszik tanusítani, hogy több próbát kellett volna tartani. Schodelné (Julia, Vesta szüze) már annyi érdemlett dícséretet aratott, hogy mindenki szükségkép zavarba jöne, ha új s művészségé- nek megfelelő kifejezésekkel akarná előadását magasztalni. Ő, valamint mindenkor, ugy e szerepben is magán kívül ragadá a közönséget, s kü-

lönösen a 2dik felvonásban olly erőt feje ki, minőt alig képzelhetünk kellemes szavában rejtőzhetni. Erkel (Licinius) az első gyönyörű párdalt meglehetősen éneklé Szerdahelyivel (Cinna); de a nélkül is gyöngesz- vát már mindjárt ekkor ugy megerőteté, hogy a darab további folyamá- ban majd egészen minden hatás nélkül maradt előadása, s jobban érez- teté, mint valaha, milly nagy szüksége van játékszinünknek elsőrendű dalszínészre, hogy a nőszemélyzetre fordított nagy költség megtérülhessen. Talán Jób alkalmasb lett volna e szerepre? Általában a szerepkiosztás ellen több kifogást lehet hallani, és sokan Deryné (főpapné) helyébe Felber Marit ohajták, mert Deryné szava darab idő óta nagyon hanyat- lik, s a közönség, a nélkül hogy dalszínészetünk körében szerzett szép érdemeiből legesekélyebb részt is elvonni kívánja, őt már csak apróbb dalművekben szereti hallani, mit méltányolni kellene s ez érdemes mű- vésznet nem terhelni olly szereppel, mellynek hanyatló ereje nem képes ugy megfelelni, mikép azt eddigi híre kívánja. Maga a jutalmazott (fő- pap) tehetsége szerint törekvék emelni az előadást; de a recitativokban ő is igen gyöngének mutatkozik. A kardalokat sikerülteknek mondhat- ni, s csupán azt ohajtana a közönség, hogy fordítatnék kissé nagyobb figyelem a forte- és pianora, és ügyekezék a karszemélyzet egybevá- góbban énekelni, mert igen sértő, midőn egyik vagy másik szavát igen kiünőleg hallani ki a többi közül. A sugó rendkívül erős kiáltozása igen kellemetlenül zavará az e napi előadást. 27kén „30 év egy játékos ele- tébül“, s 28kán „Veszedelemes nagynéne“ adaték, mindkettő kevés hal- gató előtt. — Köztudomásu, miszerint az árviz után olly igen magosra szökcent építőszer- s különösen teglár főoka volt az építész lassu előha- ladtának, és az építési kedv tetemes esökkentének. E bajt elhárítani és a sürgető szükségset lehetőségig födezni akarván, Miesbach Aloiz, Inzers- dorf uradalom tulajdonosa Bécs közelében és birtokosa az ottani nagy tégl- lavetőnek, mellyet a maga nemében egyedennek mondhatni Európában, itt Pesten is hasonló célú s nagy kiterjedésű vállalatot léptete folyamat- ba, mellynek következtében évenként 15—18 millió téglát, sőt szükség esetén, többet is képes kiállítani, olly megjegyzéssel, hogy a tűzifa-drá- gulást elhőllőzni akarván, csupán kőszént fog használtatni az égetésnél. E vállalatot Görlich Károly vezérli, mint ügyviselője, kinek dologhoz- értő intézkedése, buzgalma és fáradhatlansága bizton legkivánatosb sü- kert reménylhet. Már eddig is nagy munkásságot fejté ki a messzire ha- ladt elődolgozatoknál, s e vállalatot még ezenkül az is ajánlja, hogy már több száz szegény embernek nyujt élelmet. F. hó 23kán a nádor ő cs. kir. fhgsége, István fhg, s Lónyay m. kir. helytartósági tanácsos ki- séretében meglátogató ez új vállalat színhelyét, s tökéletesen meggyőző- dék czelszerűsége felől. Ő fhgsége együl együl megvizsgálván minden ké- születet, tetszését nyilvánítá Görlich Károlynak s folytonos szorgalomra buzdítá, Pest szépitése és helyreállítása ügyében, mi körül ő fősége is folyvást olly fáradhatlan buzgalommal munkás. — A molnárutczai 153 számu házban egy kövön négy mult századi áradás magossága van följe- gyezve, melly szerint 1732ben: 20 láb, 1 hüv. s 6 vonalnyi volt az ár- magosság; 1744ben: 21', 1'', 9''; 1775ben: 23', 9'', 9''; és 1798ban: 23', 1'', 3''; századunkban a legmagasb vizállások így vannak följegyez- ve, 1809ben: 21', 5'', 9''; 1811ben 21', 3'', 0''; 1830ban: 21', 7'', 0''; 1838ban pedig a jég jan. 6kán állapoték meg 20', 6'', 9'' magos viz mellett, mart. 13kán 22', 3'', 0'' magosságnál megindult és ugyanazon hó 15—16 közt éjjel a legmagosb fokra lépett, mellyre tör- ténétünk emlékeznek, t. i. 29', 4'', és 9'' magosságra. Nem lesz érdekte- len itt följegyezni a viz magosságát Pest külön nyilvános épületeiben mikép azt azon veszélyes éjjel találak, a Rókus kápolnában 8', 7'', 6''; a rác sz. egyházban 8', 6'', 0''; a városi sz. egyházban 7', 11'', 0''; az apáczaárdában 6', 6'', 6''; a városi táncsterem-épületben 5', 8'', 6''; a józsefvárosi paplakban 5', 2'', 6''; a terézvárosiban 5', 0'', 0''; a görög egyházban 4', 6'', 0''; a papnövendék-házban 3', 0'', 0''; a kereskedői csarnokban 2', 4'', 0''; a reform. egyházban 0', 5'', 0''. — Gőzhajózásunk mindíg nagyobb kiterjedést nyer. A társaság legközelebb Terapiában ügyviselőset állita föl nagy raktárakkal, hol gőzösei rende- sen kikötnek tűziszér s egyéb szükségesek bevétele végett. A Trebisond és Konstantinápoly közti hajózás már is nagy hasznot hajt, s idővel még nagyobb reményekre jogosít. Regensburgból most rendszeren 13 nap alatt juthatni Konstantinápolyba. —

KÜLÖNFÉLE: Azon fáradhatatlan szorgalom, melly eleitől fogva czimerező nm. pécsi megyés püspök Szepesy Ignác báró u., őt most is folyvást kíséri tetteiben, s tanuja azon örömszülte élvezetnek, mellyet a nagyérdemű főpap boldogító vallásunk gyakorlásában helyez- ve annyiszor a haza előtt bebizonyított. Ugyanis e hónapban szá- mos ezret részesítvén a bérálás szentségében, urnapkor hívei épülése re teljes fényvel végé az isteni szolgálatot s magyar szivességgel fű- szerzett ebédjénél szép vendégkoszort látván, szokása szerint a hely- beli katonai növendékségnek 50 s az ott államásozó soredi legény- ségnek szintugy 50 pfg frtot vala kegyes bőkezűleg ajándékozni. Most Verőcze vgye híveinek osztogatja a bérálás szentségét. — Jul. 10dikén

adatik meg bold. Vurum József nyitrai püspöknek a' halotti gyászútszelkedés Nyitra. — Barkóczy László b. fejevári püspök Adonyban, Rác-Almásán, Duna-Pentelén, Előszálláson, Martonvásáron, Mórton, Perkátán, Sár-Sz. Miklóson s Vajtan összeleg 12 ezernel több hivat rendü polgártársi nevében Sztankovics János vaczi nagyprépost s udv. tanácsosnak, győri megyés püspökké nevezetéseből eredt elénk örömet minéllebb vágyván szeretett új főpásztora előtt nyilvánítani, a' tanács és választott község több tagjaiból álló küldöttséget rendelt Bécsbe, melly majus 24kén a' püspök urnal üdvözölőleg tisztelkedvén, Czech János városi főbíró s magyar tudós társasági rendes tag szónoklata mellett, a' győriek közlekedését s bizos reményét, mellynel fogvasta köztiszt. s kedvességű püspököt ezeltűt huzamosb időg körükben tisztelni s fényes erényit megismerni bő alkalmuk levén — jelen díszes hivatalára emeltetését városokra nézve méltán örömteljes eseménynek tekinték, s mintegy új és díszőbb korszak hajnalasaként üdvözlenék, a' fön magasztalt püspök előtt kifejezhetni, egyszersmind polgártársit s magát kegyeibe s pártfogásába jövedőre is ajánlhatni szerencsés vala. A' tisztelt püspök székes városa lakosinak ez őszinte érzelmeik kijelentését látható érzékenyüléssel fogadván, azokat lelkes valaszaban részéről is, neki sajátos nyajassággal visszonzoni, s a' küldöttséget biztosítani kegyes vala, hogy mint eddig, ugy ezentul is Győr város javát kitelhetőleg előmozdítani ügyekezend. Ezek után a' küldöttséget a' császári kert nagy termében ugyanazon nap általa adott fényes lakomára meghíni sziveskedék, mellyben t. Győr és Mosony megyék, szinte rokonzélu üdvözölő küldöttségeiken kívül, még más főrangú s jeles vendégek is részt vevének. — A' nádorom ő es kir. fhgsége a' budai irgalmas szerzetesek zárdájának 100 pfgő forintot kegyeskedék ajándékozni s több fehéreműket is a' kórház és asztali ruhákat az evő-terem számára. — A' bécsi es. kir. közönséges udv. kamra f. é. april 17kén tizenöt évi kizáró szabadítékot adott az első dunagőzhajózási társaságnak s Escher, Wysz és társainak Zürichben „a' hajóépítés javítására vashajógeinek készítése által, mellyek közönséges, gőz-vitorla s minden nemű egyéb hajókon hasonló sükerrel fognak használtathatni, ugy, hogy az így készüendő hajók könnyebbek, gyorsabbak, bizosabbak és tartosabbak leendnek az eddigi fakészülettüknél. — Belgrádban s környékén igen kedvező az egészségi állapot, kivéven Nissa és Leskovacz vidékét, hol dühösen pusztit a' dögvész, minék következtében Milosch hg mindenütt kétszerezé az orvosnalokat, a' vesztüginézeteknek pedig parancsot adott az illető rendszabályok szigorú megtartására. — Erzsébetváros (Erdélyben) közönsége, meg levén gyógyúdvé, miszerint a' szegények állapotja mindaddig biztosítva nem leend, míg e' célra különös alapítvány nem fog tétetni, még 1816iki majus 8án határozá, hogy minden ingatlan vagy fekvő javak eladásakor mind eladó mind vevő köteles legyen a' kialakított pénzmennyiség minden forintjától fel krajczárt a' szegények tartására föllállított pénztárába befizetni. Dícső emlékezteti Ferencz királyunk ő es. kir. fölsége még azon évi nov. 22kén 258 sz. alatt e' végzési helybenhagyni méltóztatván, a' szegényi pénztára fölügyelés azonnal Lengyel Márton mostani főbíróra bizaték, kinék szorgalmas felügyázása alatt a' szegénység sorsa tökéletesen biztosult. — Maria Dorothea nádorné ő es. kir. fhgségét Bécsből Budapesre „Nádor“ gőzösen visszatértek, Pozsonyban reggeli 8 órakor az ottani katonai fölisztükár fényes ünnepélyvel és tábori zenével fogadá: „Nádor“ gőzöst 15 lobogó díszesíté s 12 élgylövés jelenté a' magas vendég érkezését, néhány pereznai mulatás után pedig új 9 lövés tadatá a' pozsonyiakkal, hogy a' közütszéletű főhgnő már ismét távozik. — Az olmtüzi jun. Giki baromvásár anyyiból érdemes említre, mivel 400 ökör Lipnikből egyenesen Bécsbe hajtattván: vásártéren mégis 2108 ökör maradt, melly mennyiségnek nagyobb része elkeli, főleg azért, minthogy Bécsot most jobbadán hazánk látja el vágóarhával. Sokan látván hogy nem kelnek el barmaik, egyenesen Bécsbe hajtatak azokat, de reményükben csalatkozva találák magukat, mert a' város már eléggé el volt látva magyarországi szarvasmarhával. S ez oknak kell egyedül tulajdonítani, hogy az olmtüzi baromvásár évrül évre silányabb lesz. Egyébiránt pártját az ökörnek 197 f. 30 kr. — 350 forintig vásárlák válóban. — Milosch hg némelly kormányzási viszonyok meghatározása végett követtséget küldé Konstantinápolyba, mellyet kitünő kegyességgel fogadott a' nagyúr.

Adakozások az árviztül károsultak fölségelésire; Pálffy Fidel gr. m. kancellárhoz érkezett küldemények 5814 fr. 4³/₄ kr., Velenze kormányzója küldé 6541 fr. 26¹/₂ kr., Zala megye 1200 fr., a' varasdi postatisztőség 13 fr., a' tótországi főhadí kormányzó 301 fr. 17 kr., és újra 391 fr. 18¹/₂ kr., a' bánási 307 fr. 46 kr., Bártfa kir. város 244 fr. 20 kr., Szatmár-Németi kir. város 352 fr. 6 kr., Krassó megye 95 fr. 33 kr., Gösting urod. tiszte 21 fr., Arad megye ifjusága, játékszíni előadásból 509 fr. 58 kr., Heves megye 245 fr. 23 kr., a' diakovári papság 279 fr. 54 kr., Eszék kir. város 284 fr. 29¹/₄ kr., Pozsony megye 2445 fr. 28 kr., Ujvidek kir. város 23 fr. 8 kr., Arad kir. város 42 fr. 32 kr., O-Zólyom kir. város 28 fr. 11 kr., Bakabánya 58 fr. 4 kr., Eperjes városi pénztára 200 fr., Nabiaeh Győrey 10 fr., zágrábi varga-czéh 40 fr., Eperjes kir. város 928 fr. 4 kr., a' varasd-városi tanács 1008 fr. 41¹/₄ kr., Soprony megye 110 fr., mind pengőben; Stockher János es. kir. udv. kancellariai lajstromzó mindjárt a' vesznapok után hajót vásárla és 8550 kenyerrel terhelve leküldé Bécsből azoknak hazánkba szegények közti kiosztás végett. Már Párkányban megkezdék a' kiosztást, s az utolsó 2050 kenyeret a' hajóval együtt a' budai irgalmas szerzet kapá meg czélszerű használás végett. Az asszonyi egyesülethez küldének a' nádor ő es. kir. fhgsége 2500 fr., az özvegy királyné ő es. k. föls. 10.000 fr., egy névtelen pesti hölgy 4000 fr., Zepritz testvérek 250 fr., Majthényi assz. 125 fr., Bulla Jenke (Eugenia) 25 fr., az eperjesi evang. leányiskola növendékei 40 fr., Liechtenstein hgnő 1000 fr., Fürstenberg tartománygró 300 fr., Almásy gró 500 fr., Eszterházy gró 375 fr., Pereira bró 1250 fr., Amade gró 50 fr., Pereira b. 100 fr., Kaunitz hgnő 250 fr., Pálffy-Rossi gró 20 aranyat, egy névtelen jótétvőné 1250 fr., egy másik névtelen 250 fr., Szir-

may Adám székes egyházi beszéde eladott példányiból 500 fr., Liedemann assz. 250 fr., Barlay assz. 100 fr., Malvieux K. 50 fr., Malvieux L. 25 fr., Hammersberg Mária 10 fr., Mozer Teréz 25 fr., egy névtelen hölgy 25 fr., némelly bécsi ajándékok eladásából 181 fr. 46 kr.; rendes évi járadék gyámant adtak az egyesületi tagok: Baldacci-Hunyady bró 250 fr., Horváth-Latinovics assz. 250 fr., Vay-Geymüller bró 250 fr., Károlyi-Zichy gró 100 fr., Bohus-Szögyényi assz. 75 fr., egy névtelen hölgy 75 fr., Bedekovich-assz. 62 fr. 30 kr., Szilassy-Inczedy bró 62 fr. 30 kr., Orczy-Batthyány gró 50 fr., Orczy-Berényi gró 25 fr., Wenkheim-Orczy bró 50 fr., Kray-Wenkheim bró 50 fr., Desewffy-Wenkheim gró 50 fr., özv. 50 fr., Kray-Wenkheim bró 50 fr., Marich-Kray bró 50 fr., Festetics-Kray gró 50 fr., Kray Amália bró 12 fr. 30 kr., Majthényi-Beniczy assz. 50 fr., Benesik-Dezsericzky assz. 50 fr., Somsich-Zichy assz. 50 fr., Oeskey-Zerdahelyi 50 fr., Lónyay-Kazinczynó 50 fr., Bántffy-Borbély bró 50 fr., Teleki-Jeszenák gró 50 fr., Szapáry-Orczy gró 50 fr., Batthyány-Majláth gró 50 fr., Deresényi-Geymüller bró 50 fr., Gosztonyi-Ghyecz nő 50 fr., Boronkayné 50 fr., Lopresty-Losanbrunn bró 50 fr., Horvát-Orczy bró 50 fr., Német-Eötvösó 50 fr., Bezeredy-Polimberger assz. 50 fr., Bajzáth-Bernrieder assz. 50 fr., Bajzáth-Tallian assz. 50 fr., Ullmann Szentiványi assz. 50 fr., Csapó-Gindl assz. 50 fr., Lukács-Hüll assz. 50 fr., Malvieux Janka 50 fr., Forster Sarolta 50 fr., Appiano Borbála 50 fr., Valero Nina 50 fr., Krauss Liza 50 fr., Kendeffy gró 37 fr. 30 kr., Bethlen gró 37 fr. 30 kr., Zalay-Nagy assz. 30 fr., Palásthy-Ghyecz assz. 30 fr., Kappel Emilia 30 fr., Rédey-Rédey gró 25 fr., Almásy-Pronay bró 25 fr., Szalpek-Bántffy bró 25 fr., Lovász-Zeke assz. 25 fr., Plathy assz. 25 fr., Almásy-Erős assz. 25 fr., Földváry-Halácsy assz. 25 fr., Burgmann Károly 25 fr., Plathy-Déry assz. 25 fr., Ferdinandi Jozefa 25 fr., Vogl-örökösei 25 fr., Beniczky-Majláth assz. 25 fr., Hallbauer Teréz 25 fr., Malvieux L. 25 fr., Legrand K. 29 fr., Jankovich 15 fr., Nádasdy-Ráday gró 12 fr. 30 kr., Schlichta-Hauer bró 12 fr. 30 kr., Strada-Jenisch bró 12 fr. 30 kr., Bézsán Franciska 12 fr. 30, Aczél-Skerletz assz. 12 fr. 30 kr., Stahly Reg. 12 fr. 30 kr., Noszlopy-Bárczy assz. 12 fr. 30 kr., Dézsán-Köszeghy 12 fr. 30 kr., Wagner-Raics assz. 12 fr. 30 kr., Szentkirályi-Ettré assz. 12 fr. 30 kr., Vignyázó-Csák assz. 12 fr. 30 kr., Uffer 12 fr. 30 kr., Hartleben Teréz 12 fr. 30 kr., Pollák Liza 12 fr. 30 kr., Klopfinger 10 fr., Müller Teréz 10 fr., és Müller Anna 6 fr., mind váltólan.

Gyapjútár egyesület Pesten. Erkezett gyapju: Horváth Augusz, Bárczy József, Belezny János gr. és Schayer testvérek, Palugyay Imre püspök, Szentiványi László, Andrássy Károly gr., Darrás Pál, Nako Sándor gr., Teleky gró, Mészáros, Halász József, Nádasly gr. püspök, Halász Miklós, Pongrácz Pál b., Müller Antal, Ordódy Bálint, Tige Lajos gr., Festetics Wenkheim gró, Kaszap János, Léczy Károly, Dolmány Ádám, Szikszay György, Mária István, Bay István, Tihanyi Sámuel, Lónyay László, Niezky Sándor, Bujánovics Eduard, Vay Miklós b., és Károly Laj. gr. uraktól összesen 246,194 font; e l k e l t: Szentivány László, Festetics-Wenkheim gró, Belezny János gr. és Schayer testvérek, Nako Sándor és Darrás Pál uraké, összesen 43.970 font. Pest, jun. 26kán 1838. Liedemann Fridrik J. S.

A M E R I K A.

Ujyorki majus 26kaig terjedő lapok szerint Joinville hg számos kísérettel maj. 23. Washingtonba érkezék; Ujyorkban pedig elfogadtatására mindent elkövetnek. — A' középponti kormány az éjszakkéleti határok kérdését indítványozá, miszerint az a' két kormány (t. i. az amerikai s angol) által kinevezendő egyesült bizottság elibe utasították, hogy az 1783ki szerződésben kijelölt határvonalat, mellyet Maine status, minden alkudozási határ ellen berzenkedve, épen akar föntartani, vizsgálja meg. Fox brit követ ezen indítványt már átküldé Angliába illető utasítások végett. — Ujorleansi majus 9ki hírek szerint az ostromzár apríl 16átul foganatba lépe, de még egy semleges hajót sem tartoztatnak le vagy fogtak el. A' veracruz kormányzó tábornok felszólítást intéze a' republica lakosaihoz, melly azonban nem igen sokat mond. A' Sun levelezőji szerint még majus Isején sem került valódi ellenségeskedésre a' dolog. —

P O R T U G Á L I A.

Lissabon, jun. 5kén: A' Jour. du Commerce egyik cikkében nyilvánítá, miszerint Ofalia gr. politikai alkudozásba lépe d. Mariával, mellynek tárgya a' portugáli királynének az éjszaki hatalmak általi megisméretését közölni, mit a' kir. férj. mint német hg. összekötetései s rokonsága által reményl elérhetni; egyik éjszaki hatalom azonban következő négy föltétel alatt ismerendi el: 1) ha d. Miguel portugáli infans jogaiba visszahelyzik; 2) ha javait s jövedelmét zár alul fölmentik; 3) ha köz politikai bocsánatot ad a' kormány s a' római udvarral kibékül; 4) ha d. Miguel 1829ki kölesönit Jauge-házzal Parisban magának ismeri a' kormány. Ha a' fenemlített lap bármilly jó forrásból is tudja ezt, de mi még jobban tudjuk: 1) hogy Ofalia gr. a' portugáli királynével semmi különös politikai viszonyban nem áll; 2) hogy d. Maria királyné megisméretése az éjszaki hatalmaktól kívánatos ugyan, de a' kívánt föltételek alaptalanságuk mellett is részint nem teljesíthetők, részint alkudozás tárgyai sem lehetnek. Ha d. Miguel ismét portugáli infansnak megismernék, ez a' migueli pártnál tetemes erkölesi erőt fejtené ki; s mi sem gátlaná d. Miguel ide jövesét s a' polgárháboru ismét megkezdését. Mi pedig javai s jövedelmének zár alul fölmentését illeti, ez már tulajdonképp meg sem történhetik, mert az infans 133 ezer tallérnyi jövedelmét többnyire a' király későbbi ajándékai s ez okból az országos javakhoz esatolták vissza. A' köz politikai bocsánat már megtörtént, s néhány személyt kivéve, igen általános, ez tehát már alkudozás tárgya sem lehet, de annál inkább a' római udvarral kibékülés; e' tárgyban is megtevé Portugália az első lépést, 1837ki juliusban irományt intézvén a' római udvarhoz, mellyben körülményesen előadá az egész ügyet. A' migueli kölesönök elismerésit nem is kívánhatni, mert d. Miguel soha nem ismerék királynak, s így ellenmondásba jövének, mi főleg a' pénzügyre nézve igen kedvelten befolyásu lenne. — Setubal báró (Schwalbach őrnagy) a' közbocsánatnyerőkkel visszatért Portugáliába, a' királyné s király igen szivesen fogadák őt. — Az itteni udvarnál megjelent görög követ jun. elején mutatá be meghatalmazólevelét. —

(dum defluit annis). Ha a kormány addig akar késni határozathozással, míg valamennyi férfi, ki nevelésjavítást ajánl, külön nézetei iránt egymással megegyezik, úgy végső ítéletnapig is elvárhat. — Az e napiülés további folyamában O' Connell 2226 aláíratu kérelmet nyújt be Jamaicából a rabszolgaság azonnali megszüntetése iránt, s egyszersmind ismétlé, hogy indítványt fog tenni, miszerint minden fekete rabnő valamennyi angol gyarmatban a házi rabnők sorába jöjjen. A házi rabszolgák felszabadítása ugyanis már f. évi aug. Isején menend véghez, a földművelőké pedig csak 1840ben. Ejjfelután 1 órakor eloszlott a ház. — Ujyorkban Mackenzie, egyik vezére a canadai zendülőknek, „Mackenzie Gazette“ című lapot ad ki, melyben legszebb színekkel törekszik előtüntetni a zendületet és saját tetteit. — Tegnap a Temzen, „Viktória“ hulli gőzös iszonyu pattanással megrepedt üstje öt embert megfosztva életétől, kik közt a két hajómérnök. Ugyan e hajó üstje már f. é. mart. 16án egyszer meghasadt s akkor is öt embernek okozá halálát. — A Dublin Journal szerint két protestans földbirtokos Dunganon közelében, ujra 34 bérlő családot, összesen 189 személyt, üze el jószágiról, noha nem valának adósak. Bandon gr. is folytatja e néptelenítési rendszert. — Az épen most Indiából visszaérkezett 78ik ezred Glasgowba menvén, sorai előtt büszkén lépdelt egy szelidített elefánt a felföldi dudások nemzeti zenéje kíséretében. — „Értelmességi haladás“ főcímmel következő jelentést közöl a M. Post: „Ruhaművészet-kedvelők (köznyelven szabólegények) ezennel hivatalosak alulirtnál, a fristői időszakok között, melyek reggeli, ebéd, the s esteliből állanak, magukat foglaltossággal mulatni.“ — A Times hosszú cikkben védi Ernest Auguszt hannoverai királyt a Courier egyik legközelebbi megtámadása ellen, melyben ez főleg azt emel ki, hogy a hannoverai koronaörökös vaksága gátlandja őt azon kötelességek teljesítésében, miket a trón mulhatalanul megkíván. —

FRANCZIAORSZÁG.

(Courier.) Mióta Leblanc, ellenhajóvezér la Plata környékén, ez állomáson tartozkodik, már több hajó, mely rabszolgakereskedési s martalózkodási gyanuban áll, a partvidék külön részeire menekvék. E hajók egyikét angolok elfogván, Jamaicába viték. E hajó 12 álgyuval bír és 60 fegyverrel, kik a világ majd valamennyi nemzetéből összeszedvék. Neve körülmények szerint mindenkor más volt, majd: San Salvador, Sarah, majd Kaiman s t. eff., s parancsnoka oly férfi, kőről csudadolgokat beszélnek s ki születésre nézve állítólag portugál-creol. A hajófenéken 8 fogolyra találtak, kik közül kettő franczia matróz. — Compiegneben ezuttal nehezen fognak tábori gyakorlatot tartani, s e helyett, mint mondják, Orleans hg katonai utazást teend az éjszakkéleti határszélen, s mindenütt szemlét fog tartani az egyes hadosztályokon. A követ- s pairkamrát jelenleg esupán vasutakról viták tartják elfoglalva.

NÉMETORSZÁG.

Hannovera, jun. 12én este: Az új alkotmányruli tanácskozás volt ma napirenden. Mielőtt e tárgya akarának bocsátkozni, Conradi jogtanácsnok, Göttinga város képviselője, azon indítványt tevő, hogy mielőtt a RR az új alkotmány vitatásába bocsátkoznának, fogadna el a kamra következő határozatot: „A RR az új alkotmányról úgy, mint azt ő fels. elejőkbe terjeszté, tanácskoznának, ugyan, de nézetük oda járul, hogy azon alkotmányt, mely ő fels. kormányra lépte előtt teljes erőben volt, törvényszerűleg nem lehet eltörleszteni vagy változtatni, ha csak az azon alkotmányban alapuló képviselőség rája egyezését nem adja.“ A kabinetpárt ez indítvány ellen dühösen harczolt; első szólt meg a kir. biztos, a főnebbi határozatot törvényszerűtlennek s a viszonyokkal összenemférhetőnek nyilvánítá; az alaptörvényt a mult évi nov. Ijén kiadott nyillevél eltörleszté, s így már nem is létező s e jelen gyűlés, mely a nyillevél s az 1819ki alkotmány szerint alakult, nincs feljogosítva az alaptörvényről ítéletésre. E gyűlés, mely a költségvetésről s más tárgyakról határozott s e szerint hatósági köre ismértetes, mely lételet az alaptörvény-eltörlesztésnek tulajdoníthatja, ennek föntartására nem hozhat határozást; még a főnebbi indítványról nem is vitatkozhat s ő (a kir. biztos) a szavazásnak ellenmond. A kir. biztos ez ellenmondását a kamra egyszerűen félreveté. Ezután Klenze szólt meg s két órai beszédében személyes bánásmódját s politikai characterét ügykezett igazolni, az ország szomorú állapotját festegeté, mit egyedül az alaptörvény konok követőji izgatásának vél tulajdonítani s végre előadá azon szükségét, miszerint egyesülés végett a felség által a kamra elibe terjesztett alkotmányt el kell fogadni s így Conradi indítványát félrevetetni sürgeté. Beszédében gúnyosan és csipősen kelt ki néhány alaptörvényi jeles tag ellen, mi keserű vért okoz s mitmeg a kabinetpárt sem látszott helyesleni; a többi közt Klenze az alaptörvény emberéit azzal ijeszteté, hogy ha Conradi indítványa határozattá válik, a tanácskozásonak a felség kamrafelozslatással vetend véget. Végre az elnök, Jakobi főjogtanácsnok, odanyilatkozék, miszerint neki az országgyűlési rendezet fölött örködni kellvén, az indítványt szavazat alá nem fogja bocsátani, mert az indítvány nincs a maga idejében téve; s ámtalan követ emelt szavát e nézet ellen, mintha az elnöktől függne valamely indítványnak szavazatra bocsátása vagy nem. Heves véleményharczátamoda e felett; az elnök pedig eloszlata az ülést, a nélkül, hogy az indítványt szavazat alá bocsátaná. A jelen körülmények és azon lehetőség, miszerint a kamra többsége Conradi indítványát pártolandja, talán már holnapkéntetük a felséget az országgyűlés-feloszlásra. — Junius 11én ülék meg Hannoverában a király születésnapját mely különös eseménynek volt szerzője. Régi szokás szerint a főváros a király születésnapján tanácsából követséget küld a felséghez érzelem-kifejezésül. Ez első születésnapon a polgárok megaka-

rak tenni kötelességököt; Rumann városigazgató jun. 9én a királyhoz megy, megkérdezendő: vajjon a felség elfogadja-e a főváros küldöttségét. A királynál jelen vala Schele minster, ki alkalmat vón Rumann városigazgatónak feddőleg elmondani a kir. kabinet rozsalását a hannoverai polgárság és tanács-tettei ellen, kik követet a király által eltörlesztett alaptörvény melletti nyilatkozvánnyal küldének országgyűlésre. A bremai összejövetelt is emlité Schele, melybeni részvételt, nemcsak tilos, de büntetésre méltó lépésnek mondá, azt téve hozzá, hogy Rumann ismért befolyása a polgárságnál Hannoverát e lépéstől, ha akarja, megóhatá. A felség igenlé a minster feddését s parancsolá Rumannak, miszerint rögtön hiná össze a tanácsot s polgárságot s ülésekben adná elő a kir. akaratot, és szólná fel őket az ellenmondás visszavonására, az eddigi követet pedig követségerül lemondásra. A parancs szerint Rumann összehivatá a polgárságot s tanácsot, de, minden törekvése daczára, sem az ellenmondást vissza nem vonák, sem a követ nem érte egy csepp kedvet is lemondásra. A városigazgató azonnal értesité a kabinetet az ülés foganatáról; s így a király sem fogadé el a városi küldöttséget. A máskor fényesen kivilágított város utcáji most üresek, néma és sötétek valának. —

Junius 13kán halt meg Münchenben Montgelas Maksz gr. statusminister élte 79 évében. — Harro Harringot Helgoland szigetről jun. 6án vivé el bilincsből 14 álgys britt kir. hadihajó; más alkalommal említők Harro Harringnek a sziget kormányzójaival egyenlenségit.

A muszka czár junius 16dikán csakugyan megerkezék Stokholmba, Svédország fővárosába, meglepve a királyt jelenlétével. — A hannoverai király junius 14dikén porosz Szileziába utazott. — A hannoverai lap jun. 16árul nyillevélet közöl, mely szerint poroszországgal szerződés következtében némely helységek ezen birodalom s Hannovera közt fölcseréltek.

Drezdában a vámelegesületi statusok követői, kik jun. elejétől vámelegesületi pénzügyesületet végett jövének ide, magányos értekezéseken kívül, már tartának néhány titkos közülést; melynek ezéja nem épen egyenlő pénz-nem létesítés egész Németországban, miként a vámonknál történt, hanem az éjszaki s déli Németországban keringő ezüstpénzeknek a váltások s fizetéseknel bizonyos jegyzék készítése. Taval a müncheni pénzügyesület által déli Németországban tett határozatok legkevesebbé sem szenvednek változást, hanem mint ezelőtt, a vámelegesületi birodalmak egyik részében a forintos másikban a talléros számitási mód fog megtartatni. Mi pedig e pénzügyesületi országokban kiterjesztése valóítását illeti, az segitné leginkább elő ezt, ha még nagyobb pénz-nem állítatnék föl, mely által a két kisebb pénznemet egyeztetni lehetne. —

BELGIUM.

Brüssel, jun. 14én: Potter, ki néhány nap óta itt tartozkodik, értekezést bocsátá ki, illy cziműt. „Lesz e Belgium?“ — A belgiumi Commerceben olvashatni: „Van-Praet több nap óta visszaérkezék 3dik párisi utjából s most már 4dikszere szándékozik oda indulni; nem foghatják meg, mi ezélbul ismételteti e kir. titkoknak annyiszor ugyanazon utját. — Jun. 14ki határozat szerint a király a követkamra s tanács üléseit bezárá; az Indépendant erről következőleg nyilatkozik: „Az ülések bezárva. Kétségkül nem tudhatni; mikor hivatnak össze a kamrák; de hihetőséggel állíthatni, hogy fontos oknál fogva, millyen az 1839ki költségvetés megajánlása ez év lefolytatában, rendkívüli országgyűlés összehívását teendő szükségessé.“ — A flandriai hírlap, brüsseli magányos levelezője szerint jun. 15éről: Dumortier személyes udvarlaton volt a királynál; hiteles forrásbul tudom, miszerint a felség ismért meg vala elégyülve Dumortier munkájával, melyet a brüsseli Revueben közle; s a király Belgium épen föntartását teljesen reményli s az adós-ság illőbb fölosztását hiszi. Merode levele angol fordításban tegnap jelent meg; ezéja megmutatni, miszerint a kabinet tetteit az országos közvélemény pártolja. Annyi bizonyos, hogy a brüsseli franczia s angol képviselő nem titkolhatja azon kívánatát, miszerint Belgium győzzön; s e kívánat-kifejezés diplomaták által hihetőleg nagy ösztönül szolgál a belga kormányának a megkezdett pályán tovább haladásra. —

SCHWYZ.

A főhely jun. 13árul körlevelében tudósít a RRet, hogy ő, tudtára esvén Schwyz cantonnak f. h. 17ikére hirdetett közgyűlése, a közrend s bártország érdekében kényteték a szövetségi biztosokat ismét oda küldeni, azon utasítással, miszerint a közgyűléstartást mindenkép gátolják; s a néphez bocsássanak felszólítást, melyben, addig míg a szövetségi gyűlés nem határozand Schwyz cantonról, ennek lakosi minden olly cselekvénytől vonassanak el, mely által e cantonban a jelen állapot némileg változást szenvedne. —

DANIA.

Kopenhaga, majus 26án: F. h. 21én nyiták meg Wiburgban a dán tartományi gyűlést. 55követ közül 51 volt jelen s Wulf tanácsnokot és schouwi tanítót választák elnökül. — Glücksburg hg, Blücher-Antona gr., és Bille főkonsul menendnek Viktória királyné koronáztatására Londonba. — A dán írók, kik eddig a régi sajtó körüli rendeletek következtében örökös könyvvizsgálat alatt állottak, etül fölmentettek, mert tovább voltak vizsgálat alatt, mint az új törvény kívánja. —

GABONAAR: Tiszta búza 82 23 76 23 70; Ketszeres 56 23 53 13; Rozs 46 23 45 13 42 23; Apta 32 30 23 28 Zab 30 28 23 20 23; Köles 100 Kukuricza 46 23 45 13 42 23
Lotto Buda jun. 27kén 58 40 72 35 6
Bécs jun. 20kán 85 23 18 46 30
PÉNZKELET: Bécs: jun. 26kán: 5 pCentes statuskötelezvény 107 1/6 4 pCentes 100 1/4, 3 pCentes 82; 1834ki 500 flos kölcsön 613 23; bankrészevény 1460.